

STUDENTEN WEEKBLAD

8^e Jaargang.

No. 23.

REDACTEUREN: CH. E. DUTILH, H. A. W. KLINKHAMER, J. A. SCHOUTEN, J. H. TELDERS, J. P. VALKEMA BLOUW, F. A. VENING MEINESZ. (DELFT)
A. C. JAGER, J. C. DE JOODE, K. F. KATZ, W. J. H. MASCHHAUPT. (AMSTERDAM)
VAST MEDEWERKSTER: MEJ. I. WILLEKES MAC DONALD.

Donderdag

22 Maart '06.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR
UITGEVER • DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.
Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende Vergadering der Delftsche Redactie ten huize van den heer J. P. VALKEMA BLOUW, Verversdijk 32a, op Dinsdag 27 Maart 1906, des middags om 4 uur.

Eerstvolgende Vergadering der Amsterdamsche Redactie ten huize van den heer K. F. KATZ, Weteringschans 233, op Maandag 26 Maart 1906, des avonds om 10 uur.

1848.

22 Maart.

1906.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

REDE

UITGESPROKEN DOOR DEN

President van den Senaat van het Delftsch
Studentencorps,

den Heer W. C. KORTHALS ALTES,

BIJ GELEGENHEID VAN DEN

58sten **DIËS NATALIS**,
op Donderdag 22 Maart 1906.

Mijne Heeren, Leden en Eere-Leden van
den Senaat, Leden van het Delftsch
Studentencorps.

Zoo moest ook dit jaar sterven!

Zijn dood zou in eenzame stilte hebben plaats gegrepen, zonder dat Gij U er rekenschap van had gegeven, indien niet een oude gewoonte bestond, die mij het recht geeft tot spreken, mij in de gelegenheid stelt enkele gebeurtenissen, die samen gingen met de verandering van tijd, aan de vergetelheid te ontrukken, enkele gedachten te uiten waarmede wij het nieuwe Corpsjaar zullen ingaan.

Ik noem het een voorrecht nu het woord te mogen voeren, omdat het voor mij van zooveel waarde is tot U te spreken, op dezen avond.

Want, Mijne Heeren, thans doorleven wij de emotie van het oogenblik, waarop wij begrijpen dat een jaar is voorbijgegaan en wij vragen ons af, of het beteekenis heeft gehad, of wij gedurende dien tijd onzen plicht hebben gedaan.

Gij wilt met mij terugzien op hetgeen achter ons ligt, om dankbaar in te zamelen wat in dien tijd door gemeenschappelijk werken is tot stand gebracht. En indien wij daarbij nog wantoestanden tegen komen, dan zullen wij ons voornemen deze te verbeteren.

Wat het komende jaar zal zijn wordt grootendeels bepaald door het voorafgaande, daarin zijn de fundamenten gelegd of verzaagd, waarop wij thans zullen voortbouwen, mogen deze op een goeden bodem rusten.

Vol illusies staande aan het begin van het nieuwe Corpsjaar, vervuld van verwachtingen omtrent hetgeen het komende ons zal brengen, worden wij droevig gestemd door het weten dat de dood vier Corpsleden uit ons midden heeft weggerukt en wij denken aan hen, die niet meer onder de levenden zijn, aan W. J. S. de Kanter, A. L. J. Breebaart, A. Gottschalk en S. J. C. Dunlop.

Wij die voelen dat het leven ons nog zooveel kan brengen vragen ons onwillekeurig af, waartoe deze vroege dood en wij kunnen slechts hopen en vertrouwen dat zij vrede en voldoening hebben gevonden.

Den Sen Juni moesten wij wederom een onzer bekwaamste Hoogleraren verliezen, in Prof. Dr. J. L. C. Schroeder van der Kolk. Hij ruste in vrede.

Thans verzoek ik U mij te willen volgen bij een terugblik op het afgelopen jaar, waarvan ik slechts enkele der belangrijkste gebeurtenissen in herinnering zal brengen.

In de eerste plaats vestig ik Uw aandacht op de wijziging van art. 4i, Hoofdstuk XVIII der Corpswet, regelende de verhouding tusschen Corps en Vereenigen. Jammer dat deze wijziging ten deele veroorzaakt werd door moeilijkheden gerezen in den boezem der Societeit Phoenix, bij de behandeling van inmiddels noodig geworden wetsveranderingen. Foutievelijk interpreteerde men het bestaande artikel zoo, als zou het Bestuur van de Societeit onder voortdurende Senaats-contrôle komen te staan, zoodat zij die zich het meest in kwesties, het beheer en de leiding van deze onderneming betreffende, hadden ingewerkt, bij hun handelen steeds beïnvloed zouden worden door personen, wier functie over het algemeen aanleiding geeft tot werken op een daarvan verschillend gebied.

De strekking was echter eene geheel andere; ook de Senaat gaf er de voorkeur aan, de dagelijksche leiding der Societeit over te laten aan daartoe bevoegde personen, maar kon, nu de praktijk de noodzakelijkheid had aangetoond van een nauwkeuriger regeling der verhouding tusschen Corps en Vereenigen, voor haar geen uitzondering maken, te meer daar het volkomen rechtmatig is, den Senaat in de gelegenheid te stellen er voor te kunnen waken, dat de Besturen der Corpsvereenigen hunne plicht niet verzuimen, waar de Vereenigen deel uit maken van het Corps, wiens bloei afhankelijk is van den toestand waarin deze zijn.

Ik vertrouw dat dergelijke moeilijkheden zich niet meer zullen voordoen, al is hun ontstaan begrijpelijk wanneer men, denkende over de verhouding van Vereenigingsbestuur en Senaat, vraagt wie is de meerdere, deze Senaat of dit Vereenigingsbestuur en daarbij de beslissing laat afhangen

van hetgeen zij hebben bijgedragen tot de bloei van het Corps, terwijl men zich slechts moet afvragen, aan welk lichaam is de meest omvattende taak opgedragen waarvan het andere eenigszins afhankelijk is. Dan ziet men dadelijk in, dat bij den Senaat de opperste leiding berust, waar hij heeft te zorgen voor de belangen van het geheel.

Hetzelfde treft men aan in de maatschappij, waar een eenvoudig man wel eens meer zal kunnen doen in het belang van het land dan een minister, terwijl deze toch de hoogste maatschappelijke positie bekleedt.

Het lijkt mij goed deze gedachte uit te spreken, te meer daar wij leden van den Senaat hierdoor op den verjaardag van ons Corps nog eens duidelijk beseffen welke verplichtingen op ons rusten en omdat ik meerdere malen door Corpsleden de meening heb hooren uitspreken, dat een Senator slechts representatieve geschiktheden behoeft te bezitten, welke hij zeer zeker moeilijk kan ontberen, maar die alleen op den voorgrond treden bij Lustrumvertegenwoordiging en andere officieele gelegenheden, terwijl de overige tijd ingenomen wordt, door tal van moeilijkheden medebrengend werken. Dit laatste diene om door U overwogen te worden, wanneer Gij bij verkiezingen Uw stem uitbrengt op een bepaalde candidaat.

Door aan Hoofdstuk XVIII art. 5a toe te voegen zullen de verificatie-verslagen van Corps en Vereenigen, in een bundel vereenigd telken jare den leden worden toegezonden. Ik vertrouw dat hierdoor verbetering zal gebracht worden in het financieel beheer van de vereenigen, waarvan enkele gebukt gaan onder een grooten schuldenlast, tengevolge van de onverantwoordelijke slordigheid in geldzaken, van vroegere besturen. Hierdoor zijn het D. S. Tooneelgezelschap en 't Civ. en Bouwk. Leesgezelschap in groote moeilijkheden geraakt, terwijl de financieele toestand van Laga, door de groote onkosten, die deze vereeniging voor haar huisvesting en materieel heeft moeten maken, geenszins gunstig kan genoemd worden.

Ik acht het van het grootste belang, dat hierin spoedig verbetering komt, daar de bloei van de vereenigen afhankelijk is van den toestand waarin hare financiën zijn en zij zich in minder voorspoedige tijden slechts staande zullen kunnen houden, wanneer zij niet verzwakt worden door geldelijke zorgen. Ik reken hierbij op Uwe medewerking, welke Gij makkelijker zult verleenen wanneer Gij bedenkt, dat de Fusie in Amsterdam grootendeels een gevolg is van onhoudbare financieele moeilijkheden.

Aangenaam is 't mij thans te kunnen constateeren, dat er bij de betreffende besturen een ernstig streven naar verbetering bestaat. In één jaar zullen wij niet goed behoeven te maken wat door verscheidene generaties is bedorven, toch hoop ik voor mijn aftreden een regeling getroffen te zien die een, zij 't ook langzaam, herstel waarborgt.

Maar er valt ook veel goeds van onze Vereenigen te vermelden. Daartoe wil ik in de eerste plaats spreken van de Societeit Phoenix, die in December het jubileum van veertig jaren eigen beheer vierde. Wij zijn de achtereenvolgende Besturen, die dit beheer met zooveel zorg hebben geleid, grooten dank verschuldigd; anders toch zou onze eerste Vereeniging het Corps bij de herdenking van zijn Diës niet zulke ruime zalen kunnen aanbieden, zou de Societeit Phoenix niet vormen de kern van ons Corps.

Doorziet Gij allen de beteekenis van het Societeitsleven? Ook Gij Leden van het Eerste jaar?

Beseft Gij dat de Phoenix U in de gelegenheid stelt menschenkennis op te doen, te leeren met menschen omgaan en Uwe menschwering te bevorderen?

Dan zult Gij daar niet moeten komen slechts om te spelen, Uw persoonlijk verschuilend achter een nietig kaartgedoe, maar zal Uw streven moeten zijn te geven en te ontvangen, gezelligheid te verspreiden waar Gij kunt, deelen in de vreugde en smart Uwer kennissen en vrienden.

Laten wij daar jubelen wanneer het jeugdleven ons op doet vlammen van blijheid, ons daar gevend zooals wij zijn, met de stemmingen en gemoedstoestanden die aan ons voorbijgaan.

Ik mag mij echter niet langer vermijden in een spreken over al het schoone dat de Societeit ons geeft, evenmin mag ik mijne zomerdroomen uiten in verband met toekomstig tuingenot, daar ik beperkt ben in mijn tijd en over moet gaan tot een beschouwing der andere Vereenigen.

Odin organiseerde dit jaar een worstelwedstrijd, Apollo een uitvoering met bal, Vrije Studie en Debating leerrijke en genotvolle avonden op verschillend gebied.

Moest Laga zich bij de Varsity tevreden stellen met een eersten prijs, jonge skiff — te Utrecht en bij de Hollandia-wedstrijden handhaafde zij haar ouden roem.

Carroussel schijnt weder te ontwaken wat samengaat met veranderingen in de manege.

't D. S. T. G. gaf een goedgeslaagde uitvoering, terwijl de zachte winterprestaties vanden D.S. IJclub onmogelijk maakte.

De D. S. V. V. won 2 interacademialen, Weerbaarheid vierde op waardige wijze haar IIIde Lustrum. De Amateur-Fotografen toonden hunne kracht door een goedverzorgde tentoonstelling. I.G.O.V. droeg haar taak over op Nap. de la Mar, daar de leden geen lust tot optreden hadden.

Hockey en Bandy streek de vlag voor Leiden. 't Technisch- en 't Civiel- en Bouwkundig Leesgezelschap verschaften hunne leden nuttige lectuur. Bovendien werd aan de rij der Vereenigingen de D. S. Lawntennisclub toegevoegd, moge zijn toekomst schoon zijn, een Delftsche Sportvereeniging waardig.

De groentijd verliep dit jaar kalm en regelmatig terwijl hij ons Corps met 140 nieuwe leden versterkte.

Waar ik de komende groentijd hoop te leiden en daarin weinig zal kunnen doen zonder Uwe medewerking, daar lijkt het mij goed thans enkele van mijne denkbeelden hieromtrent te ontwikkelen, nu ik sta tegenover een grooten kring van Corpsleden.

En dan voel ik mij evenals mijn voorganger verplicht, met nadruk te wijzen op de verkeerde opvatting die men over protegeeren heeft, waardoor men zijn „vriendjes“, „kennissen“ en „kennissen van kennissen“, zorgvuldig bij zich tracht te houden, om er toch vooral tegen te waken, dat zij het bij anderen niet „zuur“ hebben. Voelt Gij niet, dat dit een bespotting is van den groentijd en van U zelf. Van den groentijd, omdat hiermede gehandeld wordt lijnrecht tegen de beteekenis in die deze heeft, van U zelf, omdat ieder eenigzins snugger aangelegd groen, gedurende den tijd dien hij dank zij de zorgen van zijn protector in isolement onder een tafel doorbrengt, zich moet afvragen, waarom zijn geachte beschermheer niet openlijk den strijd begint tegen een door de Corpswet vastgelegde wijze van ontvangst der nieuwe leden, die naar zijne meening zoo slecht is, dat hij zijne kennissen er voor wil sparen. Zal hij den protector die vreemden datgene laat leiden waartegen hij zijne vriendjes wil beschermen, niet wreed en partijdig heeten?

Nog bedenkelijker echter is de geest van de heerschende gesprekken, waarin men gewapend met de drie bekende vragen: is 't onredelijk, onzedelijk, strijdt 't met je godsdienstige principes — ter demonstratie van eigen handigheid in redeneeren en onbenulligheid, den groenen niets als onmogelijke eischen voorlegt.

Uit mijn groentijd herinner ik mij dat ik eens een ganschen middag heb gesproken over de niet onbelangrijke vraag, — tot hoever ik mij op verzoek wilde ontkleeden. Ten slotte eindigde ik, na eene spitsvondige redeneering, met mijn jas als grens te stellen. Op de Societeit gekomen klampte men mij over hetzelfde onderwerp aan, terwijl na den eten, een kleine afwisseling ontstond, door het toen aan mij verfrissching brengende onderwerp, van bier over het hoofd gooien. Is 't te verwonderen dat men de groenen op deze wijze baloorig en vervelend maakt?

Nu keur ik het geenszins af, dat men deze dingen eens aanroert op donderjolen of bij andere gelegenheden, om te zien hoe een groen motieven weet te vinden voor zijn optreden, maar laat dit toch niet de hoofdschotel vormen.

Ik vraag U, hebt Gij in Uw leven nooit belangrijker dingen ontmoet? Heeft Uw studententijd U nooit moeilijkheden gebracht, oogenblikken van strijd of verrukking, waardoor Gij in staat zijt ook nog over andere onderwerpen van gedachten te wisselen?

Stelt Gij dan geen belang in den noviet die voor U zit, vindt Gij het niet heerlijk te vernemen met welke idealen de Hooger BurgerScholier aankomt, terugdenkend aan den tijd toen Gij zelf zoo hier kwaamt?

Kunt Gij den onervarene uit eigen ondervinding niets leeren, waardoor hij meer aan zijn studententijd zal hebben?

Denk niet dat ik den groentijd wil maken tot een aaneenschakeling van verheven gesprekken, — het leven gaat over bergen en dalen, door bosschen en afgronden, het brengt ons oogenblikken van ernst, edele gedachten trachten ons op te heffen, maar dit alles zou niet zijn van deze aarde wanneer daar niet naast stonden laag menschelijke neigingen, wanneer wij niet in aanraking kwamen met slechtheid en alles wat laag en leelijk is. Daaraan zal de noviet moeten gewennen.

Ook voor mij hebben de donderjolen hunne beteekenis; werpt de groenen onder de menigte studenten, die hun opzettelijk moeilijkheden voorleggen welke zij niet kunnen overwinnen; het gevoel van onmacht dat over hen zal komen, zal eventueel pedanterie verkleinen, terwijl zij na deze uren doorworsteld te hebben, sterker zullen staan in de dagen van beproeving, die het leven onvermijdelijk zal brengen.

Ik hoop dat Gij uit het gesprokene zult hebben begrepen, dat ik een groote waarde hecht aan den groentijd, welke

naar mijne meening nog zal worden verhoogd, wanneer wij ons er meer moeite voor willen geven.

Laat elkeen toch de verantwoordelijkheid voelen, die op hem rust, wanneer hij tegenover groenen is geplaatst. Door voorgewende of U eigen ruwheid of banaliteit zult Gij de fijnste gevoelens van den aankomenden student kunnen verwonden, zoo niet dooden, zult Gij hem een afkeer doen krijgen van het leven hier. Teleurgesteld in zijne illusies, in de verwachtingen van hetgeen hij hier hoopte te vinden, zal hij zijne persoonlijkheid verbergen, teneinde haar niet aan nieuwe martelingen bloot te stellen. En daarmede zou hij zijn openhartigheid hebben prijsgegeven, die een eerste voorwaarde voor een schoonen omgang vormt.

Er zijn hier menschen, zoo diep gezonken in den modder van vuilen hartstocht, met wegwerping van eigen persoonlijkheid, dat zij het licht niet meer zien, andere ontvangen nog een flauwe indruk, als in de schemering, en al deze personen hebben het recht de groenen te doordringen van hunne levensopvatting. Wij behoeven dit niet te betreuren, integendeel het is goed dat de novieten deze uitingen leeren kennen, maar dan zullen zij die in het leven nog iets anders zien, dit niet mogen verbergen achter voorgewende oppervlakkigheid, opdat zij weder kunnen opbouwen wat de anderen hebben neergehaald.

Opmerkelijk is 't, dat de menschen over 't algemeen eerder geneigd zijn, hunne lage gedachten te uiten, dan dat zij zullen spreken van hetgeen hun diepste zelf beroert. 't Is alsof zij vreezen het dan te moeten verliezen. Of gelooven zij er zelf niet aan?

Maar weet dan, dat het Uw plicht is gedurende den groentijd van het beste dat in U is te geven aan anderen, indien Gij althans er tegen wilt waken, dat hij geen demoraliseerende invloed heeft. Ik doe een beroep op uw eerlijken steun en in het bijzonder op de medewerking van hen, die evenals ik de slechtheid en ellende van nabij hebben leeren kennen, in wie de geweldige strijd wordt gestreden tusschen 't schoone en 't leelijke, 't lage en 't hooge. Zij zullen beter dan iemand anders begrijpen, wat zij tegen dit kwaad moeten doen!

Door de wijziging van art. 1 Hoofdstuk XIII der Corpswet, zijn zij die 4 jaren Corpslid zijn geweest vrijgesteld van de betaling van contributie. Hiermede worden de ouderen in jaren niet meer tegengewerkt in hunne belangstelling door geldelijke offers, welke meestal niet zouden opwegen tegen hetgeen zij nog aan hun lidmaatschap hebben, bij den weinigen vrijen tijd, die hun is overgebleven. De Societeit gaf het voorbeeld tot algeheele huldiging van dit beginsel, mogen de andere Vereenigingen spoedig volgen.

Mij blijft nog over om te vermelden de oprichting van de T. H. S., een gebeurtenis die voor ons Corps groote gevolgen kan hebben. Ik meende hiermede mijne rede te moeten eindigen, omdat ik in dit verband eenige algemeene opmerkingen wilde maken.

Gaat toch deze mutatie gepaard met een verhooging van het wetenschappelijk peil van het onderwijs, wat zeer zeker de bedoeling van de autoriteiten is, dan moet dit een gunstige invloed op ons Corpsleven hebben, doordat de leden die het wezen en de richting van onze vereeniging bepalen, dankzij de gelegenheid die hen wordt geboden tot meer zelfstandig werken, in verband met een gewijzigde examenregeling, zullen komen tot hoogere ontwikkeling, waarmede onze corporatie in beteekenis zal toenemen.

Vandaar mijne groote vreugde toen de Corpsvergadering van 2 Februari, zich uitsprak voor een optreden bij de behartiging van de studiebelangen.

Waar het Corps U in de gelegenheid stelt, spoedig van schooljongen student, in de goede beteekenis des woords te worden, daar zult Gij in dezen een waardig voorbeeld moeten geven. Dan is het niet voldoende Uwe wenschen en grieven te uiten, maar zult Gij er naar moeten streven Uw studie op een wetenschappelijken grondslag te doen rusten.

Maar er is nog een reden waarom ik de aanneming van de bedoelde motie zoozeer toejuich en deze ligt in het feit, dat het Corps daarmede weer heeft uitgesproken, niet uitsluitend een gezelligheidsvereeniging te willen zijn.

Gezelligheid is alleen doel, in zooverre wij hier moeten vinden een schadeloosstelling voor het gemis van den huiselijken kring, maar verder moet zij middel zijn om ons te maken tot mannen geschikt de maatschappij in te gaan.

Het eerste artikel van de Corpswet waarin het doel van onze vereeniging is vastgelegd, spreekt van de bevordering en handhaving van eensgezindheid en trouw onder de leden, de behartiging hunner belangen en het tot stand brengen, onderhouden en beschermen van nuttige instellingen onder hen. Wij moeten dit artikel zoo breed mogelijk opvatten.

Het Corps moet ons datgene geven, wat wij slechts door

samenwerking kunnen verkrijgen, het zal onze menschenwording moeten bevorderen, onzen geest en lichaam ontspannen en ontwikkelen.

Slechts door onzen tijd en belangstelling te verdeelen over het Corps en de T.H.S. zal ons zijn in Delft schoone vruchten dragen.

Bepaalt Gij U tot het Corps, dan bestaat er groote kans dat een ouderwetsch voertuig U spoedig zal afhalen, om U te brengen naar het land der mislukten, terwijl Gij bij evenzijdige bevoorrechting van de T.H.S. een wanstaltig voorbeeld van zoogenaamde moderne beschaving zult worden; dan zult Gij, dank zij de door U verworven kennis, groote machines en ontwerpen kunnen maken, maar bij inkeering in Uzelven een miserabel klein persoonlijkheidje zijn.

Zoo hebben wij belangen bij de inrichting van de hoogeschool en wij zouden hiervoor op moeten komen, wanneer wij deze niet gemeen hadden met ingeschrevenen die geen deel van onze vereeniging uitmaken, terwijl samenwerking billijkheidshalve wenschelijk is.

Nog dit jaar zullen wij moeten beslissen op welke wijze wij de studiebelangen behartigd willen zien. Of wij dit willen overlaten aan een lichaam staande buiten onze corporatie, zoodanig samengesteld dat een goede gang van zaken gewaarborgd is, of dat het Corps zelf er blijvend in betrokken zal zijn.

Aan de oplossing van dit vraagstuk zullen wij veel zorg moeten besteden.

Van verschillende zijden heb de vrees hooren uiten, dat het Corps door zich officieel in verbinding te stellen met Niet-Corpsleden, de eerste schrede heeft gedaan op den weg, die voert tot „Fusie”. En het valt niet te ontkennen dat men in de tijden, toen het nog gewoonte was op Niet-Corpsleden te schelden, een groote kloof tusschen twee coterieën, van ingeschrevenen liet bestaan, die, daar zij elke toenadering onmogelijk maakte, ons ver van de gevreesde Fusie hield. Maar is het billijk zoo tegen onze medestudenten op te treden?

Ik ben er van overtuigd, dat wij door deel te nemen aan de verschillende uitingen van het Corps ons leven verrijken, dat er gedurende dien tijd een opvoedende kracht op ons werkt, in de richting eener evenredige ontwikkeling van verstand en persoonlijkheid, welke onmogelijk ontbeerd kan worden door hen, die ingenieur hopen te worden, overeenkomstig de opvatting die ik daaromtrent huldig en ik heb het recht dit te denken en uit te spreken zonder dat ik onheusche bejegening en behoefte af te wachten. Maar dan zal ik ook hem, die een meening is toegedaan welke van de mijne verschilt, moeten respecteeren en hopen dat ons beider leven waarde zal hebben.

Wanneer men let op de groote uitbreiding, die de T.H.S. in den laatsten tijd ondergaat, dan vraagt men zich onwillekeurig af hoe het mogelijk is, dat ons kleine Nederland zulk een groot aantal jonge mannen bezit, geschikt om opgeleid te worden voor ingenieur, en gaat men veronderstellen dat hier niet alleen ingenieurs en technologiën, maar ook technici, teekenaars en opzichters gevormd worden, wat zeer zeker een verkeerde toestand zou zijn.

Vandaar dat velen Uwer verlangend zullen uitzien naar de oprichting van een Middelbare Technische school en een reorganisatie van het Middelbaar onderwijs, welke dit euvel uit den weg zou ruimen. Gij zult in en buiten het Corps personen ontmoeten, die naar Uwe meening niet in Delft behoorden te studeeren, voor wie een Middelbare school meer nut zou hebben en Gij kunt in hunne aanwezigheid een factor zien, die het Corps belemmert in zijn groei, doordat voor hen dit Vereenigingsleven weinig waarde kan hebben en zij daarom geheel of ten deele buiten onze corporatie blijven staan, — maar nooit zult Gij hen dit persoonlijk mogen verwijten.

Overweegt, of het niet een gebrekkigheid is van ons Corps, dat men er geen deel van kan uitmaken, tenzij men beschikt over geldelijke middelen, welke weinig verband houden met onzen aanleg voor hoogere ontwikkeling en laat dit U aanleiding geven, nooit op buitenstaanden neer te zien.

Bindt dan den eerlijken strijd aan voor de verwezenlijking Uwer denkbeelden, ook wanneer Gij Delft eenmaal hebt verlaten, maar maak nimmer gebruik van minderwaardige middelen.

Mogen wij hierdoor in de toekomst komen tot een Corps, zij 't ook in een inmiddels gewijzigden vorm, dat zal omvatten alle studeerenden voor ingenieur en technoloog!

Ik geef U toe het is moeilijk om wanneer men ergens een voor zichzelf vaststaande opinie over heeft, zich te zeggen, dat die van een ander de juiste kan zijn en wij onttrekken ons nooit aan een bevoorrechting van eigen denkbeelden, wat alweder gelukkig is daar wij anders niet ons zelf konden zijn. Maar wij kunnen wel andersdenkenden met wellevendheid behandelen, ook in onzen studententijd!

Al toondet Gij mij aan, dat een heusche behandeling van Niet-Corpsleden en een samenwerken met hen waar dit noodig is, in de toekomst zal leiden tot Fusie, dan nog zou ik met een gerust geweten U hierin voor durven gaan!

Ik heb een te groot vertrouwen in de waarheid van de beginselen en de grondslagen van ons Corps, dan dat ik zou kunnen aannemen dat wij onze schoone corporatie door onzuiverheden in stand zouden moeten houden. Zoeken wij steun bij dergelijke middelen, dan benadeelen wij niet alleen hen die buiten onze gemeenschap staan, maar ook ons zelf, doordat wij ons er aan zouden gewennen te handelen tegen onze overtuiging in, wat slechts ten koste van ons karakter zou kunnen geschieden. Dan, Mijne Heeren, zou ik niet meer durven spreken van de schoonheid van het Delftsch Studentencorps.

Maar thans kan ik dit nog doen en voel ik mij gelukkig in de gelegenheid te zijn, mijne beste krachten er aan te kunnen geven, terwijl ik met weemoed denk aan hen, die wel willen genieten van de enkele voordeelen die het Corps hun biedt, die het aangenaam zouden vinden, wanneer zij door hun Corpsslidmaatschap later makkelijker een betrekking kregen, maar verder niets voelen voor de vereeniging die hun deze voordeelen geeft en zooveel meer waarde voor hen zou kunnen hebben.

Indien er onder U, Mijne Heeren, zich personen bevinden die een dergelijke opvatting huldigen, noodig ik deze uit zich voor te stellen in Delft geplaatst te zijn zonder Corps, te midden van een menigte ongeorganiseerde studenten.

Elf honderd studenten leven naast elkander zonder eenheid, zonder vertegenwoordiging of gemeenschapsgevoel.

Maar dit kan niet blijven, kleine vereenigingen zullen ontstaan, gevormd door personen, komend uit eenzelfde kring of omgeving en ieder gezelschap zal zich trachten te verheffen, door neer te zien op de anderen.

Stel U nu voor dat er te midden van dezen chaos zonder kracht of doel, in beroering gehouden door coteriebelangetjes, iemand opstaat, U sprekende over de oprichting van een machtige corporatie, die uwe gemeenschappelijke belangen zal behartigen, Uw ontwikkeling bevorderen, die U in staat zal stellen Vereenigingen op te richten en in stand te houden. — — —

Voor zoover gij dan geen steenklompen of deelen van machines waart, zoudt Gij begrijpen, dat dit het eenige middel is, om U te verheffen boven de bekrompenheid van Uw eigen kring, om het studentenleven op een hooger peil te brengen, om gemeenschappelijke prestaties mogelijk te maken en Gij zoudt aan het werk tijgen om dit alles te bereiken.

Wendt thans Uw blik naar het Corps en zijne Vereenigingen en vraagt U af wat van dit ideaal reeds aanwezig is.

Bedenkt hoe hier telkenjare in den groentijd 140 jonge menschen aankomen, uit verschillende kringen van de maatschappij en hoe deze dan allen in eenvoudig groenen-costuum met kaalgeschoren hoofd, een tijd van ontbolstering moeten doormaken, waarmede zij in kennis komen met hun onbekende personen en toestanden, terwijl zij in deze weken hunne clubgenoten zullen vinden. Ziet Gij niet dat hun al dadelijk de gelegenheid wordt gegeven, uit te gaan boven de engheid van hun eigen coterietje? 't Is waar, de groentijd is nog zeer onvolmaakt, maar de goede beginselen zijn aanwezig, aan U ze in praktijk te brengen.

Drukt niet het Corps een eigenaardig stempel op de vereenigingen, — is 't niet de centraliteit die hen in stand houdt, met elkander in contact brengt, vereenigt en vertegenwoordigt?

Lang, zeer lang zou ik U nog kunnen spreken over de hooge beteekenis van het Corps, ik mag echter Uw aandacht niet langer op de proef stellen, waarom ik deze beschouwing wil sluiten met de opmerking, dat zijn waarde juist in den laatsten tijd weer scherp op den voorgrond is getreden, toen bleek dat een krachtige actie voor de studiebelangen niet ging zonder de medewerking van het Corps.

Waardeert Gij nu allen het Delftsch Studentencorps? Denkt Gij met dankbaarheid terug aan hen die 58 jaren geleden het initiatief tot de oprichting namen, aan hen die het hebben gemaakt tot wat het thans is? Voelt gij er iets voor mij Uw steun te verleen, om het te brengen tot nog hooger bloei?

Hiermede wil ik mijne rede eindigen, ik heb getracht Uw gedachtengang in een ernstig spoor te houden, echter niet omdat er bij de herdenking van den Diës geen plaats voor vreugde is.

Wij vieren feest omdat wij vertrouwen, dat uit het gestorven jaar een schooner geboren is. Dit vertrouwen leeft ook in mij en 't is daarom dat ik de feestvreugde weder wil inleiden met het instellen van een dronk op het welzijn van het Delftsch Studentencorps.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 22 MAART 1906. No. 23.

Lid der Redactie geworden:

H. A. W. KLINKHAMER.

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Waar Delft een der weinige grootere plaatsen is, die van een afdeling van het Alg. Ned. Verb. tot nu toe verstoken zijn gebleven, hebben eenige personen hier ter stede het denkbeeld opgevat een propaganda-avond te organiseeren om tot de oprichting van een Delftsche Afdeling te geraken.

Op dezen avond zal de heer Kiewiet de Jonge doel en streven van het Verbond uiteen zetten, terwijl de heeren Hullebroeck en De Vos hunne medewerking toezegden.

(Hierover straks nog een en ander.)

Het is een betreurenswaardig feit, dat er over het algemeen voor het A. N. V. zoo weinig belangstelling gevoeld wordt.

Velen weten nauwelijks, dat er iets dergelijks bestaat en indien wel, steken ze er een weinig den draak mee.

Waarom ook zou de Nederlandsche Stam zich aaneensluiten?

Het dunkt hun in strijd met den echt Hollandschen aard, die begint te handelen als de kans op welslagen minimum geworden is.

Maar natuurlijk ook schijnt het dezulken onnoodig, dat eene Vereeniging als de hier bedoelde gesteund zoude moeten worden.

Waartoe geld te geven voor een doel, waarvan men niets merkt, dat niet telken dage duidelijk hoor-, tast- en voelbaar zich aan de onverschilligen opdringt.

Er zijn misschien grooter nooden te lenigen, meer ellenden te verhelpen, maar toch beter dan menigen gulden, die noodeloos wordt uitgegeven aan loterijen voor denkbeeldige liefdadigheid en 't verstrekken van onderbroekjes aan pikzwarte negertjes, zou men hem kunnen geven aan het Alg. Ned. Verbond.

Want, zooals, wanneer gij eens ver weg gaat naar een streek waar midden tusschen vreemden en niet-landgenooten — wat zeggen wil, niet zóó geaarden — gij dankbaar zult zijn indien gij een landgenoot ontmoet en een intieme vertrouwelijkheid zich bouwt enkel op het feit dat ook hij uit dat kleine Holland kwam, zoo hunkert menig onbemiddeld landverhuizer naar iets, dat hem herinnert, dat hem weer voor oogen brengt het Vaderland.

Vaderland is een vreemd woord, en de domme „dichters” van een eeuw terug hebben 't woord verhanseld en ver-

FEUILLETON.

Les Mémoires du Pope Gapone.

Ik kreeg een gevoel, alsof mijn hart stilstond. En deze gedachte schoot bliksemsnel door mijn brein: dat alles is het werk van onzen Czaar. Wellicht belette de woede me, onder de smart te bezwijken.

Nu wist ik, dat er in waarheid een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis van het Russische volk begon.

Ik stond nog steeds op dezelfde plaats; een kleine groep werklieden omringde mij. Omkijkende, zag ik in de verte nog de verspreide gedeelten van den mooien stoet, dien we hadden gevormd. Het was een verschrikkelijke wanorde. Tevergeefs trachtte ik de vluchtelingen tegen te houden. De vrees deed ze verstuiven als dorre bladeren voor een herfstwind.

Intusschen waren nog eenige onverschrokken mannen bij me gebleven. Resoluut gingen we voorwaarts. Weer klonk een salvo. Na een laatste losbranding richtte ik me weder op. Nu was ik alleen, maar nog altijd ongekwetst.

Een ontzettende wanhoop maakte zich van me meester. Plotseling voelde ik me bij den arm grijpen en werd ik

bombast, dat het nu een parodie lijkt te zeggen: „Ik houd van mijn Vaderland”.

Maar als gij eens komt onder vreemden, niet-Nederlanders, die schelden op het „Vaderland” en pralen op eigen grootheid, dan wordt gij nijdig en boos als nimmer, en dan voelt gij plotseling, dat men diep in zich iets meedraagt, al sedert de kindsheid, en dat men gewoon is liefde tot het vaderland te noemen.

Zooals ik houd van mijn kamer, omdat 't mijn kamer is, die 'k zelf heb ingericht, waarin ik uren en dagen van mijn leven heb doorgebracht; zooals een kind zijn ouderhuis lief heeft, zooals een burger zich verheugt in de welvaart van zijn zaak, van zijn stad — zoo leeft in ieder mensch de vaderlandsliefde, latent en feitelijk ongeweten.

Aan 't land, „waar eens mijn wieg op stond”, hecht zich een band; een band van onbewuste erkentelijkheid en trots. Zoolang men in het land blijft, knellen de koorden niet, maar gaat gij 'r uit, dan trekt en trekt het, en waar gij gaat, voelt gij het schrijnen.

Liefde voor het Vaderland wordt voor een weekheid gehouden en velen schamen er zich voor. Ik waarschuw u, die een „Globe-trotter” wilt heeten, laat nooit blijken, dat gij wel eens wat voelt voor „dat kleine landje”, want een ieder zoude dan zeggen: „wat weinig wereldburgerachtig is zulk een ordinaire neiging.”

Ieder, die het goed meent met zich zelf, hij wachte zich voor Vaderlandsliefde.

En ook, hij wachte zich om lid te worden van het A. N. V.

Want ieder weldenkend mensch zal zeggen: „Wat ben jij weinig oorspronkelijk, lid te worden van zulk een Vereeniging, die zich grondt op liefde voor den Nederlandschen Stam, wat al even „ordinair” is als het gevoelen van zoo'n vreemd iets als vaderlandsliefde.

De toegang tot den Propaganda-avond zal voor ieder kosteloos opengesteld worden, en iemand die komt, behoeft geen lid te worden van het Verbond.

Men verbindt zich tot niets. Maar als d' een of ander zoo weinig oorspronkelijk mocht zijn, zich als lid te willen opgeven, dan zal het ons welkom zijn.

Het plan bestaat n.l. om tot de oprichting te geraken van een Studenten-afdeeling van het A. N. V. naast de burgerafdeeling.

Samengaan van beide afdelingen is mogelijk, samenvallen (dus één geheel vormen) is geheel onwenschelijk.

Een Studenten-Maatschappij is zoo absoluut anders dan een burgermaatschappij, haar leden zóo anders dan burgers, dat men niet kan verwachten, dat een gemengde afdeling levensvatbaarheid zoude hebben.

Delft is achter bij Leiden, Amsterdam, Utrecht wat betreft eene Afd. N. V. Dit moet veranderen.

Ik zie geheel geen reden, waarom hier niet zou kunnen bestaan, wat in Leiden en Utrecht bloeit.

Een 50-tal belangstellenden zal toch wel gevonden kunnen worden, en het resultaat, zooals b. v. het inrichten van

snel naar een klein straatje gesleept, nauwelijks op eenige passen afstands van het tooneel van den moord. Elk protest zou vergeefsch zijn geweest. Wat had ik ook langer kunnen doen? — Er is geen Czaar voor ons! riep ik uit. Ik bevrijdde me uit de armen van mijn redder.

In het straatje waren we terstond door drie of vier van mijne werklieden omgeven. Een handjevol mannen! dat was dan alles, wat er was overgebleven van de twintig duizend van straks! De anderen waren dood of door den schrik verspreid. . . . We waren ongewapend vertrokken. . . . Er bleef ons niets over, dan den dag af te wachten, waarop de schuldigen zouden worden gestraft en deze schurkenstreek gewroken. En als we dien dag zonder wapenen zullen kunnen vertrekken, dan zal het zijn, omdat die wapenen overbodig zullen zijn geworden.

Mijn redder, die niemand anders was dan de ingenieur, bij wien ik den voorgaanden nacht had doorgebracht, haalde een schaar uit zijn zak en knipte mijne haren af, die mijne makkers onderling verdeelden. Een ander trok me in minder dan geen tijd mijn soutane uit, nam mijn hoed af en gaf me zijn eigen pak; maar hij zag, dat het met bloed bevekt was. Toen ontdeed een ander zich van het zijne, — armelijk verscheurd kleedingstuk, dat zijn ellende verried, — en nam zijn hoed af, om me die aan te bieden. Dit alles was in minder dan drie minuten gebeurd. De ingenieur

vacantie-cursussen voor Vlaamsche Studenten (als in Leiden geschiedt) heeft iets verbazend aantrekkelijks.

Indien een goede opkomst Donderdag 29 Maart de oprichting van een Afd. N. V. van Studenten mogelijk maakt, zal het, naar ik hoop, spoedig blijken, dat een nieuwe factor in ons Studenten-bestaan is ingevoerd, en zal deze „Vereniging”, want dit karakter neemt een Studenten-Afd. A. N. V. gewoonlijk aan, spoedig een plaats vinden naast de verschillende gezelschappen, die ons Studenten-bestaan opheffen en veraangenamen.

De laksheid en de weinige ingenomenheid met alles wat nieuw is hier in Delft doet vermoeden, dat ook nu een aanbeveling voor wat men 29 Maart te hooren zal krijgen, noodzakelijk is.

We geven hieronder een verslag van een avond door de beide genoemde Vlaamsche kunstenaars aldaar vanwege het Verbond gehouden.

Maandagavond 26 Febr. gaf de Burgerafdeeling een voordracht en muziekaftond, waar ook de leden der Studenten-afdeeling toegang hadden. Wij nemen het verslag van deze belangrijke voordracht, handelend over de Geschiedenis van het Vlaamsche Volkslied, uit het Leidsch Dagblad over:

Dezer dagen hebben we de toegejuichte pogingen van onze Nationale Opera aanschouwd, om weer „boven water” te komen, verzwolgen als zij geweest was door de nationale onverschilligheid. Of is 't erger dan onverschilligheid, dat men in Nederland den bloei gedoogd heeft van Fransche en Italiaansche opera's en de Nederlandsche liet verdringen? Men mag het herleven eener Nationale Opera misschien beschouwen als een voorteken van betere tijden voor de Nederlandsche kunst. Onder die goede teekenen zouden wij dan ook willen rekenen de grooter aandacht, de liefdevolle belangstelling, die tegenwoordig aan het Nederlandsche Volkslied gewijd wordt. Tusschen het eenvoudige Volkslied en de moderne opera moet een band zijn; zonder het Volkslied is de hoogste vorm der opera onmogelijk. Zoo is de Tannhäuser-opera gegroeid uit een Duitsch Volkslied (waarvan ook een oud-Nederlandsche lezing bestaat), een lied, dat door Heine uitgewerkt en toegelicht is, en daardoor meer bekend geworden. Zullen ook eens onze groote dichters medewerken, om het schoone verleden van ons volk voor het heden te doen herleven? Jan Bloex, de bekende Vlaamsche toondichter, heeft de waarde van ons Volkslied begrepen en twee liedjes „Des winters als het reghent” en „De twee Coninckskinderen” in zijn opera's „Herbergprinses” en „De bruid der zee” verwerkt.

Alle lof en dank verdienende de twee Vlamingen, die voor ons zijn komen spreken en zingen, om het voor ons te herscheppen, dat oude Vlaamsche Volkslied en zijn geschiedenis; was het wel alléén „Vlaamsch”? Hoe dicht staat ons dan het in die liederen zich uitende Vlaamsche karakter.

De heer Hullebroeck legde ons uit, hoe uit de oude Gregoriaansche kerkmuziek het wereldlijke lied zich ont-

drong er op aan, dat ik hem naar een van zijne vrienden vergezellen zou en ik liet me gewillig leiden.

De soldaten bleven meester van het tooneel van het bloedbad. In het begin bekommerden ze zich om dooden noch gewonden, en stonden ze niemand toe ze ten naderen. Na eenigen tijd besloten ze, de lichamen op sleden te stapelen. Men bracht den een naar het hospitaal, den ander naar het kerkhof.

De wonden waren, naar het oordeel der doktoren, voor het meerendeel zeer ernstig. Meestal waren het hoofd of de borst getroffen, zelden de ledematen. Verscheidene dooden hadden meerdere wonden gekregen. Maar men kon ze fouilleeren, zooveel men wilde, er werd geen wapen onder de kleederen gevonden, zelfs geen steen in de zakken.

Een dokter uit een hospitaal, waarheen vierendertig lijken werden gebracht, erkende, dat het schouwspel verschrikkelijk was: de gezichten der lijken verwrongen van vrees en lijden, de houten vloer met een plas bloed bedekt.

DE EERSTE BARRICADE.

De andere groepen van onze organisatie hadden niet minder geleden dan wij, in de verschillende wijken der stad. Behalve de kleine groepen, welker middelpunt zich bevond in het centrum van St. Petersburg, waren er vier groote punten van concentratie geweest: het onze in het

wikkeld heeft. Steeds vrijer werd de volkszang, hij vond zijn eigen wijzen. Dit hooren wij reeds in de tonen van het mooie lied:

Het daghet in den Oosten,
Het lichtet overal;
Hoe luttel weet mijn liefken
Och, waer ick henen sal!

De rijke periode der middeleeuwen — zal een dergelijk tijdperk voor ons Lied óóit weer komen? — kende de historische, hekelende, humoristische, plaatselijke liederen, en vooral de minnezangen, die met verrukking vervullen, wie het oude Lied bestudeert.

De heer Jan de Vos zong ons voor:

Het waren twee coninckskinderen,
Si hadden malcander zoo lief,
Si condon bijeen niet komen:
Het water was veel te diep, — —

en het lieve gevoelige minnelied „Ghequetst ben ic van binnen” zong de heer Hullebroeck:

„Ghequetst ben ic van binnen
Doorwont mijn hert so seer;
Van uwer ganscher minnen
Ghequetst so lanc so meer” . . .

Aan den tijd der hervormingen herinneren ons het Wilhelmuslied en het Geuzenlied.

„Help nu u self,
Soo helpt u Godt
Uyt der tyrannen band en slot,
Benaude Nederlanden!”

Misschien ook wel het spotliedje:

„Zeg kwezelken, wilde-gij dansen?”

en het luchtige liedeken van „Het Klooster” van Sint Arjaan.

Opgewekte plaatselijke volksliedjes zijn ook het „Reuzeliéd”, dat te Wetteren en Antwerpen gezongen wordt en „t Ros Beiaard”, de trots van Dendermonde.

Hoe arm is, vergeleken met dien tijd van krachtig Nederlandsch volksleven, in het volkslied zich uitend, onze nieuwe tijd!

Hoe weinigen onzer toondichters willen zich neerbuigen tot het volk! Indien zij geen eenvoudige liedjes maken willen, die desnoods zonder begeleiding te zingen zijn, zal men er wel vrede mee moeten hebben, dat het volk niets anders zingt dan platte kermisliedjes.

De heer Hullebroeck vermeldde als volkstoondichters de Vlamingen Blaes, Karel Mestdagh, en vóór allen Peter Benoit, wiens „Lied der Vlamingen” de heer De Vos door de kleine concertzaal deed daveren.

Van zichzelf droeg de heer Hullebroeck een wiegeliedje voor, getiteld „Moederke alleen”, een voorbeeld van een in volkstoon gehouden „zoet verzeken”, dat verdient populair te worden. De woorden zijn van René de Clercq. Zij luiden:

„Wie zal er ons kindeke douwen,
En doet het moederke niet?
Wie zal er zijn de kentjes vouwen,

zuidoosten der stad; het tweede op de Petersbourgskaya-Storona, in het noorden; het derde bij het Vassili Ostroff, tusschen de Groote en de Kleine Nawa en het vierde was de weg van Schlüsselbourg, aan gene zijde der Nawa, in het zuidwesten der stad.

Vanaf den vroegen morgen had een enorme menschenmassa zich verzameld bij het vereenigingslokaal van het district Petersbourgskaya, om het vertrek van den stoet af te wachten. Men gevoelde, dat die menigte doordrongen was van een vreedzamen geest en van onrust vrij. Verscheidene soldaten te paard, die daar voorbijreden, naderden de werklieden en vroegen hun vuur voor het aansteken hunner cigarettens en vriendschappelijke gesprekken ontsponnen zich.

Voordat het signaal voor het vertrek was gegeven, deed reeds een treurig gerucht de ronde: de troepen, zeide men, versperden de straten naar het paleis en reeds waren verscheidene mannen en vrouwen door de kozakken neergesabeld. Deze alarmeerende geruchten verhinderden den stoet niet, zich in de richting van de brug Traïtski in beweging te zetten. Een andere groep, vertrokken uit de straat Orensbourgskaya, begaf zich naar hetzelfde punt. Beide massa's vereenigden zich en gingen een tijdlang voort, zonder hinderpalen te ontmoeten. Maar, toen zij het park Alexandrovski naderden, achter de Peter en Pauls-vesting, verschenen troepen soldaten, om hen den weg te versperren.

Dat 't schaarsch door een holleken ziet?
Kleine, kleine, Moederke alleen
Kan van uw wiegske niet scheën! . . .

enz.

De verschillende liederen, toelichting van de Vlaamsche muziekgeschiedenis, werden deels door den heer Hullebroek gezongen op aangename, gevoelige, boeiende wijze, deels door den heer De Vos, wiens krachtige basstem bewondering wekte.

Het talrijk opgekomen publiek gaf luide zijn bijval te kennen en Prof. Verdam dankte hen in welgekozen bewoordingen, de hoop uitsprekend, dat eenmaal de muzikale uitingen van Noord- en Zuid-Nederland niet meer achter zullen staan bij die van het muzikaalste land, Duitschland. Het zou te wenschen zijn, dat deze voordracht over de geschiedenis van het volkslied herhaald kon worden voor een „volks“-gehoor!

C. S.

(L. Dbl.)

Ten slotte wil ik uw aandacht nog vragen voor eenige woorden van prof. P. Frédéricq, den bekenden Vlaamschen Hoogleeraar die in een rede in 1897 gehouden o. a. het volgende zeide:

Nog een woord nochtans om te wijzen op de allerlaatste poging, welke tot versterking van onzen stam werd aangewend en die uw aller aandacht zeker volkomen waardig mag heeten. Ik bedoel het Algemeen Nederlandsch Verbond.

In 1893 was in een groot dagblad van Chicago, dat in onze taal wordt uitgegeven en „De Nederlander“ heet, een artikel verschenen van den heer J. Hoddenbach van Scheltema, een taalbroeder, in de Vereenigde Staten gevestigd; het droeg den titel: Heeft de Nederlandsche taal eene toekomst?

Naar aanleiding daarvan schreef de heer Hip. Meert, thans leeraar aan het Kon. Athenaem te Gent, in hetzelfde blad eene breedvoerige bespreking over de Nederlandsche toestanden. Hij wees er op hoe krachtig Frankrijk met zijne „Alliance française universelle“ de uitbreiding van het Fransche taalgebied en van den Franschen invloed betracht, en hij wierp het denkbeeld op, ook al de Nederlandsche krachten, over den aardbol verspreid, tot het behoud van onzen stam en van onze taal tot een algemeenen bond te vereenigen. Met bijval werd het voorstel onthaald en een register, geplaatst op de World's Fair te Chicago, later op de tentoonstellingen te Antwerpen, te Amsterdam, te Berlijn en te Brussel, bracht weldra 1570 toetreders aan uit alle werelddeelen. Maar is dat getal wel hetgeen het zijn moet? Zou 15,000 nog niet te weinig zijn?

De heer Meert, die de ziel der onderneming, welke hij schier alleen leidt, is gebleven, geeft ook sedert een paar jaren een maandblad van het Algemeen Nederlandsch Verbond uit. Wie van u kent reeds dat blad, dat „Neerlandia“ heet, en waarin belangrijke inlichtingen te vinden zijn over de Nederlanders en hunne taal in al de uithoeken der beschaafde wereld? Zeker niet velen.

Welnu, ik vraag het u, is het ook niet ons aller plicht zulk eene poging te steunen? Hebben wij er geen belang bij, dat zulk een Algemeen Nederlandsch Verbond

Een officier naderde de massa tot op ongeveer honderd meters afstand. De eerste rijen der manifestanten, zijne handbewegingen ziende, gingen terug en zonden hem drie afgevaardigden. Maar, voor deze hem hadden bereikt, riep hij uit:

„Nader niet, of ik commandeer vuur!“

Op deze woorden knielden de afgevaardigden in de sneeuw, hun zakken omkeerende, om te laten zien, dat ze ongewapend waren. Toen ging de officier naar hen toe, nam hij uit de handen van een hunner een exemplaar van het smeekschrift aan den Czaar en zond hem met zijn beide kameraden naar de overige manifestanten terug.

Denkende, dat men haar het terrein vrij liet, hernam de menigte haar weg. Onmiddellijk, zonder voorafgaande waarschuwing, brandden de soldaten hunne geweren los, waarna nog een tweede en derde salvo volgden. Bij twintigtallen vielen de gewonde en gedooide manifestanten neer.

Al deze gebeurtenissen volgden elkaar met spoed op, zoodat, zelfs wanneer de menigte zich had willen verspreiden, ze daarvoor den tijd niet zou hebben gehad. Hoe, trouwens, had een dergelijke massa zich over de naburige straten kunnen verspreiden, nu het overal een geweldig gedrang was?

De manifestanten, die aan de kogels waren ontsnapt, begonnen zich te verwijderen en gingen naar links, de straat

leve en groeie en bloeie? En zullen wij den heer Meert onzen dank voor zijn kranig initiatief slechts met woorden en holle loftuitingen betuigen, en hem verder maar alleen laten worstelen tegen al de moeilijkheden aan zijn reuzentaak verbonden?

Wat er ook van zij, het is een onloochenbaar feit, dat er in het hart van veel Nederlanders in en buiten Europa op het einde onzer wegstervende eeuw een nieuw gevoel ontkiemd is: de droom van het in stand houden van het ideale Groot-Nederland, over alle staatkundige grenzen en afstanden heen.

Er valt nog oneindig veel te doen, voordat zulk verheven, zulk louter geestelijk beginsel doorgedrongen zal zijn tot de diepste lagen der verbrokkelde groepen van den Nederlandschen stam. Maar dan ook zal de toekomst van onzen stam verzekerd zijn.

Intusschen staan de kansen waarlijk schoon, indien wij oprecht willen leven en niet sterven.

Wij allen, trouwe onderdanen van Koningin Wilhelmina der Nederlanden, van Koning Leopold van België, van Koningin Victoria in de Kaap-Kolonie, van de Staatspresidenten der beide Boerenrepublieken in Zuid-Afrika, wij beminnen diep en krachtig ons eigen staatkundig vaderland, maar daar buiten gevoelen wij even diep en krachtig, dat wij taal- en stambroeders zijn en dat wij den Nederlandschen stam in het gedrang der grootere volken niet mogen laten ondergaan zonder onzen geestelijken zelfmoord te helpen voltrekken.

Daarom blijven wij onze goede nationale leuzen indachtig: Concordia res parvae crescunt — Eendracht maakt macht — Je maintiendrai! En ons de bekende woorden van Nelson te Trafalgar tot zijne soldaten herinnerend, mogen wij elkander over de grenzen wel toeroepen: De Nederlandsche stam rekent er op, dat ieder man zijn plicht zal doen!

Men hoort het en als eerste plicht kan beschouwd worden, het zich Donderdagavond begeven naar de propaganda-vergadering.

Kaarten zijn tot 26 Maart gratis bij den Heer Waltman verkrijgbaar.

Eerste, tweede, derde, oudere jaars, toont door uw belangstelling, dat Delft in dit opzicht niet behoeft achter te staan bij andere Academie-steden.

Uit Amsterdam bereikte ons het verzoek, de bestrijding van het in ons vorig nummer opgenomen artikel van het Hoofdbestuur van de M. F. aldaar, voorkomend in *Propria Cures* XVII 20 hier te doen volgen, aan welk verzoek wij hier voldoen. RED.

De M. F., waardige opvolgster der M. S. S.

Voorbijgaand al het rhetorische, wat bovenstaand artikel

Dioriaus Kaya in, die leidt naar de voorstad Viborg over de Sampsonievski-brug, toen plotseling een afdeeling cavallerie hen in den rug aanviel, de ruiters rechts en links met hunne sabels zwaaiende. Verscheidene manifestanten zochten in de naburige huizen een toevluchtsoord. Maar de officier gelastte de deuren te sluiten en niemand te laten binnentreden.

Niemand was meer veilig voor de aanvallen van den troep. Een Duitscher, Martinat genaamd, kreeg een sabelhouw op het hoofd, toen hij de straat overstak, en toen hij gevallen was, hielden de soldaten nog niet met slaan op. Vele anderen werden ook zoo gewond, dat ze neervielen en dan sloeg men er naar hartelust op los.

De dooden en gewonden bleven langen tijd liggen, waar ze gevallen waren, want de politie en de troepen beletten het publiek, hen weg te brengen. Verscheidene personen, die in een rijtuig passeerden, hielden stil, met de bedoeling, hun voertuig voor dat werk van menselijkheid te doen dienen. Maar de politie liet de koetsiers terugkeeren. Zij, die zich verzetten, werden op hun beurt gewond. Evenwel, ondanks de dreigementen en slagen, gaven de koetsiers niet slechts tijd en moeite, maar meer dan eens weigerden ze loon te ontvangen ter vergelding van hun menschlievend werk.

Toen had een eenig feit plaats in de gebeurtenissen van dien verschrikkelijken dag. Het Russische volk, dat ge-

der zeven heeren hoofdbestuurder der Medische Faculteit versiert, gispden dezen het volgende:

1. Slecht bezochte vergaderingen.
2. Groote moeilijkheden met het vinden van personen, geschikt en genegen voor ambten.
3. Finantieel is de M. F. in den laatsten tijd achteruit gegaan.

Oorzaak dezer lamlendigheden: „de Fusie.” Waarom? „Enthousiaste jaarverslagen vóór de Fusie, klaagliederen terstond na de Fusie. In dit geval post hoc — propter hoc.

Wat te doen? Fusie ongedaan maken. M. F. zoo spoedig mogelijk hervormen in een M. S. S.

* * *

Doel van dit schrijven is, aan te toonen dat M. F. de waardige opvolgster is der M. S. S., met dien verstande, dat de tegenwoordige finantiën van M. F. goed geregeld zijn, de kas jaarlijks sluit met een batig saldo, terwijl in M. S. S. een groote janboel heerschte in de administraties. Op dit punt is M. F. een zeer groote verbetering.

Vallen óók de door het H. B. geconstateerde betreuwenswaardige verschijnselen in de M. F. reeds lang vóór de fusie in de M. S. S. te bespeuren, dan hebben deze zeven heeren niet het recht, zoo gevoelvul te kermen: „die bloeiende M. S. S., waarin ieder belang stelde,” „hoe geheel anders, dan in den tijd der M. S. S.” en dergelijke ontboezemingen meer.

Ik beroep mij op dezelfde jaarverslagen van voor de Fusie, die de zeven heeren „enthousiaste verslagen” durven noemen. Blijkt daaruit dezelfde of misschien nog slimmere lakschheid, onvoltalligheid in de besturen en daarenboven nog wanbeheer in de gelden der M. S. S., dan hebben de zeven heeren evenmin het recht apodictisch te beweren: „alle onheil komt voort uit de Fusie”, maar dienen zij ook andere oorzaken te zoeken voor de tegenwoordige onverschilligheid. De „oorkonden” zelf zal ik laten getuigen ter voorkoming van de fout, waaraan de zeven heeren zich schuldig maken, n.l. kleuring der feiten naar grieven en wenschen.

Een fraaie bloemlezing disch ik u thans op:

Jaarboekje M. S. S. 1899—1900: Hoofdbestuur bestaat slechts uit drie leden van de 5.

„Want zooals elke medaille een keerzijde heeft, heeft M. S. S. deze ook en wel eene zeer slechte, n.l. de groote lakschheid der leden. Het is bedroevend te zien hoe slecht de algemeene vergaderingen bezocht worden, om niet te spreken van de afdeulings-vergaderingen, waar 't toch soms groote belangen geldt. Hierin verbetering te brengen, wij willen niet hopen dat 't tot de pia vota zal blijven.” (Jaarverslag!)

In *Propria Cures* van 11 Februari 1899 schreef „Een M. S. S.-lid” naar aanleiding eener zeer slecht bezochte algem. vergadering, waarop nog wel de statuten moesten vastgesteld worden:

„Zou 't ooit wel eens anders worden? Was 't 'n gevolg van onverschilligheid, lakschheid of misschien van 't smerig weer? Ik weet 't niet, maar ik vind 't een zeer treurig verschijnsel. Zoolang als de vereeniging bestaat, is 't, op eene enkele uitzondering na, altijd zoo

durende zoovele geslachten zoo kalm zijn ellende geleden had, onderging eene totale verandering. Het gemoed kwam in opstand. Het gezicht van die honderden onschuldige slachtoffers deed alle getuigen der slachting van woede koken. De menigte werd in de eene straat niet uiteengedreven, of ze vereenigde zich weer in de andere. En de revolutionairen onder het volk, tot op dezen dag genegeerd of als vijanden behandeld, vonden gretig luisterende ooren.

„Waarom gaat ge naar het paleis?” zeiden ze; „ge ziet wel, dat de Czaar niet naar u luisteren wil. Met ledige handen verkrijgen we niets van hem. We moeten wapens hebben.”

En de menigte antwoordde:

„Ja, ja, wapens! Geef ons wapens!”

Toen, in kleine groepen verdeeld, gingen de manifestanten naar de naburige straten, de officieren en agenten van politie tegenhoudende, — ieder agent is in Rusland met een zesloopsrevolver gewapend — en ontrukte hun de wapens. Toch bleef hun een geest van orde en regelmaat bezielen, zoodat, toen ze wat grauw bezig zagen, een magazijn te plunderen — misschien wel op aanstoken van de politie, zooals sindsdien vaak gebeurd is — ze het op de plaats zelf in dat bedrijf tegenhielden en het verjoegen.

(Wordt vervolgd.)

geweest en ik vrees, dat 't 'n chronische kwaal zal blijken te zijn.”

In de P. C. van 10 Juni 1899 schrijft een ander:

„... op de uitgeschreven vergadering was een getal aanwezig, dat ik maar niet noemen zal. Ieder, die een cijfer noemt, zij verzekerd dat het te hoog is. . . . Lieve hemel, als 't zoo blijft, gaat M. S. S. zeker op de flesch. 't Is nu al gebeurd dat een hoogleeraar van M. S. S. zei, dat het een proffenlikkerij was, een jongensboel.

Leden van de M. S. S., waar moet dat heen? Begrijpt nu toch eindelijk eens, dat M. S. S. niet een grapje is, maar dat 't een organisatie moet zijn, waarmede we voor onze studiebelangen kunnen opkomen. Hebt voor dit doel toch minstens wat tijd over.”

Jaarboekje 1900—1901. Hoofdbestuur bestaat nu in plaats van 6 uit 4 leden.

In jaarverslag van den onder-voorzitter lees ik: „de groote meerderheid vindt het wel gemakkelijk dat de M. S. S. er is, de colleges zijn goed geregeld en er zijn altijd menschen, die daarvoor zorgen; voor 't overige echter voelen zij niets. Slechts wanneer kritiek moet uitgebracht worden, zijn dezulken vooraan, vinden M. S. S. een onding, doch vergeten, dat juist door hun doen of liever hun niet doen, besturen dikwijls vleugellam worden.” Het verslag wordt gesloten met den wensch: „laat het nieuwe vereenigingsjaar dan toch eens getuige mogen zijn van meerdere warmte in het vereenigingsleven, ook al is M. S. S. een utiliteits-vereeniging”.

De afdeulingsverslagen melden o.a.: „Ledental sterk verminderd, $\pm 20\%$.”

„Evenals altijd zijn de leden laksch in het bijwonen der vergaderingen, maximum was dit jaar tien.”

Kas- en Archiefcommissie vergaten hun verslagen aan de redactie op te sturen.

Jaarboekje der inmiddels opgerichte A. S. V. 1901—1902.

Jaarverslag M. S. S. van den voorzitter. „Door den treurigen toestand, waarin de kas verkeerde, was het niet mogelijk dit jaar lezingen te organiseeren, daar anders een nog grooter nadeelig saldo de vereeniging zou gedrukt hebben, dan 't nu reeds doet.”

„Gaarne had ik gewild dat ik u een wat opgewekter verslag had kunnen geven, maar overal zijn up and downs en 't zou wel wonder zijn als de M. S. S. hierop een uitzondering maakte.”

Afdeulingsverslagen klagen: „dat de opkomst naar de vergadering gering is,” Afd. I, „dat het evenwel te betreuren valt, dat er nog altijd betrekkelijk veel studenten rondloopen, die geen lid van M. S. S. zijn,” Afd. II.

Jaarboekje A. S. V. 1902—'03.

In jaarverslag van den praeses o. a. de mededeeling: dat „door het onvoldoend specificeren van de afdeulingskassen in het kasboek der vereeniging, is het aantal leden der vorige jaren niet te bepalen. De vereeniging begon het cursusjaar met het afdoen van oude schuld door middel der door het nieuwe bestuur voorgestelde rentelooze leening.”

„Aan M. S. S. is meermalen — ook dit laatste jaar nog — verweten de organisatie der Amsterdamsche Studenten te belemmeren; zulk verwijten is ondoordacht, alleen reeds, omdat een groot lichaam slechts langzaam tot vollen wasdom geraakt. Waar is het echter dat het jaarverslag waarin de voorzitter zijn tevredenheid over het samenstel van zijn vereeniging zal uitspreken, mag geacht worden tot de verre toekomst te behooren”.

In den „Almanak van 't A. S. C. 1903—'04”, kan de lezer de wetenswaardigheden vinden over den cursus 1902—'03, waarin op het einde de Fusie tot stand kwam en ik lees in het „enthousiaste verslag der bloeiende M. S. S.”: „voor zoover de opkomst ter vergadering een criterium zijn kan, bleek de belangstelling der leden slechts een weinig geringer — dan vroeger jaren. Ondanks de onvoltalligheid van het H. B. en de nog steeds vrij trage opkomst ter vergadering, staat dit jaar voor M. S. S. in geen deele achter bij de vorige.”

Wat den finantieelen toestand betreft, die volgens de zeven heeren in het H. B. tegenwoordig achteruitgaande is, neem ik uit het kasverslag der „bloeiende” M. S. S.

Uit de geldelijke regeling blijkt dat:

1. niet bekend is, hoe groot de inkomsten van M. S. S. zijn;
2. niet bekend is, wat de uitgaven zijn;
3. 't dus onmogelijk is voor de kascommissie om na te gaan of de kas in orde is.

(Zie vervolg Derde Blad.)

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 22 MAART 1906. No. 23.

De geduldige lezer, bepeinzend met somber voorhoofd deze juiste gegevens uit het duistere verleden der M.S.S., in verband met het lokkende beeld, voorgespiegeld door de zeven heeren van het H. B., knikt meewarig en zucht: „is het nu ernst,” wil het H. B. den toestand van M. S. S. terug, hoe kan ze die verslagen enthousiast noemen en de M.S.S. bloeiend? Kent ons H. B. dan niet eens de geschiedenis harer vereeniging, zij die zoo uitdagend schrijft over menschen, die willens en wetens hun oogen sluiten voor de historische volgorde der feiten? In M. S. S. stelden ze geen belang, ze kwamen niet op vergaderingen, onvol-tallige besturen, schulden en renteloze leeningen. In M. F. ook geen belangstelling, slechte opkomst, maar vol-tallige, ernstige, ijverige, enthousiaste etc. besturen, geen schulden, batige saldo's. 't Is in 't geheel wel droevig, maar de idealistische zin onder de medici is immers te groot om in lichte laaie te vliegen voor . . . de nuttigheid? Hoe kunnen ze de Fusie toch de schuld geven voor die onver-schilligheid, die allang vóór de Fusie ook als de nachtmerrie gold der besturen? Laat het H. B. tevreden zijn, dat de Fusie hun een goeie geldelijke en administratieve regeling bezorgd heeft. 't Is waar ook, M. F. is niet zelfstandig, niet „autonoom”, hangt eenigszins finantieel af van het A.S.C., maar daarom gaat dat administratieve zoo puik. Het H. B. zoeke wat dieper, naar andere oorzaken voor die lamlen-digheid en laksheid als de Fusie. Berame andere maat-regelen tot opwekking der belangstelling, dan terugkeeren naar de scheeve toestanden van weleer”.

De meerdere onjuistheden, die bovendien 't artikel der zeven heeren opluisteren, vinden wellicht een eerste-jaars tot bestrijder.
C. T. KORTENHORST.

De ramp van Rilland en Bath.

Bij het lezen van couranten en vooral van het artikel „Onder de menschen” in de N. Rotterd. Ct. handelende over de overstroming in Zeeland, heb ik een zeer sterken schok gevoeld, een schok door het plotseling beseffen, hoe ellendig de toestand eigenlijk in Zeeland is.

Het gaat nu eenmaal zoo, en het is natuurlijk: wij meenen op zeker oogenblik eene ramp en hare gevolgen te overzien, wij meenen werkelijk, de ontzettende neer-slachtigheid der slachtoffers in vollen omvang te voelen, wanneer wij er over spreken, elkaar verhalen doen van gehoorde feiten, totdat opeens door een dikwijls toevallige oorzaak, we op het punt komen, waarop we met een schok van ontroering dat vernietigende gevoel van wanhoop over ons voelen komen, alsof de ramp ons zelf heeft getroffen.

Wij praten van schade, belangrijke schade moet er geleden zijn, maar het was niet tot mij doorgedrongen, dat zooveel gezinnen niets, absoluut niets meer over hebben, dat mannen elkaar met doffe wanhoop aanstaren, dat moeders troosteloos zoeken om iets, hoe weinig ook, te vinden, om haar kinderen het allernoodigste te geven, dat kleine huisjes vroeger juist toereikend voor de behoeftige bewoners, thans volgepropt zijn met slachtoffers, die allen moeten leven van het een- of twee-persoons daggeld.

Wij spreken van zooveel arbeid, die noodig zal zijn, om de schade te herstellen, maar ik besef eerst nu de machte-looze zekerheid, dat het reuzengedeelte niet te herstellen is, dat er voor de meesten geen gegronde hoop meer bestaat dat door werken, hoe hard ook, een klein bestaan kan worden herwonnen.

En dan welt en woelt het in mij, dat er hulp moet komen van buiten, dat wij allen, dat heel het land moet helpen.

Natuurlijk, bij elke ramp komt het in ons op, bij den een sterker, bij den ander minder, maar altijd trilt er in ons een verlangen om te kunnen helpen, steunen met alle beschikbare krachten. En nergens staat de gelegenheid zoo open als hier, nergens kunnen we met geld zoo direkt ver-zachting van leed brengen. Hier geldt niet het machteloze „we kunnen hun toch de dooden niet teruggeven”. Er zijn geen slachtoffers gevallen, de schade is materieel, maar nameloos groot en elke gave verzacht iets van den innig treurigen toestand.

Laten wij studenten nu ook trachten met een belangrijk bedrag te helpen. Laten we toonen dat er niet enkel feesten en fancy-fairs in staat zijn, ons medelijdend te maken, maar nu dadelijk steunen met geld.

Naar ik hoor ging het initiatief voor de eerste hulp reeds uit van de vereeniging Zeelandia. Ik wensch er haar succes mee.

v. H.

Bezichtiging van het S. S. „Nieuw Amsterdam”.

We waren op weg om het groote stoomschip „Nieuw Amsterdam” te gaan bezichtigen, toen we ons aller vriend K. tegenkwamen, die met hetzelfde doel onderweg was. Het was net de man dien we hebben moesten, die ons alles haarfijn uit kon en zou leggen. Hij was al aan boord ge-weest en had een ontdekking gedaan, n. l. een zeer comfor-tabele bar. Dit bewees, dat hij iemand was waar je iets aan had, maar zooals vele menschen, die een gunstigen indruk maken door een belangrijke opmerking, liet hij er een ijdele en overbodige vraag op volgen: Willen we er niet even heen gaan? Nou!

Kalm en gezellig gingen we naar beneden. We namen puur, koud en gezond water, met een smaakje er aan, en waren op het punt te drinken, toen een van ons zich in verband met die gevulde glazen een ongelukkige oud-tante van zich herinnerde, die nu reeds in betere gewesten was, en die hem altijd gewaarschuwd had enz. enz. Dit herinnerde weer iemand anders aan een voorval, dat plaats had gehad toen hij nog een kind was, en nog een ander herinnerde zich, op een reis in Duitschland eens een ander persoon ontmoet te hebben, die enz. Maar dit bracht K. weer terug tot een jaar of wat geleden, toen hij in Brabant was, en wij zetten onze glazen weer neer en luisterden. Ik zal het verhaal maar in 's mans eigen woorden weergeven.

Er reisde daar een kerel rond, met een soort bijbelsche inrichting, een soort van evangelisch panorama, en hij had een buitengewoon hardhoofdige ouwe vent gehuurd, om er bij piano te spelen. Na de eerste opvoering zegt de spulle-baas: Zeg, jij schijnt zoowat alle wijsjes te kennen die er zijn, en het gaat je nog zoo slecht niet af. Maar heb je niet opgemerkt, dat zoo nu en dan het ding dat je speelde niet heelemaal overeenkwam met de prent die vertoond werd, zoo weinig geschikt voor het onderwerp zie je, zoo heelemaal iets anders? Nou, eigenlijk niet, zei de kerel, hij had het niet opgemerkt, maar het was mogelijk, hij speelde maar wat voor z'n vingers kwam.

Toen hebben ze de piano zoo gedraaid, dat hij altijd het panorama kon zien, en zoodra als een van de prachtstukken voorgedraaid werd, zou hij er een stukje bij spelen, dat het publiek zou helpen om meer in het idee te komen, dat er eenigszins kleur aan zou bijzetten.

's Avonds was er veel publiek. De baas maakte aanstalten om z'n speech er bij te houden, en de ouwe pianospeler liep zoo een paar maal de piano op en neer om te zien of het ging, terwijl de andere employé's het panorama voor begonnen te draaien. De baas spuwde eens op den grond, keek achter zich even naar het doek, en begon:

Dames en Heeren, het schilderij nu voor U stelt voor de prachtige en aangrijpende gelijkenis van den Verloren Zoon. Let op de gelukkige uitdrukking, die komt op het gelaat van den ongelukkigen lijdenden jonkman, zoo uit-geput van zijn langen tocht; zie ook de vreugde die straalt van het gelaat van den ouden vader, en de deelneming in de oogen van den opgewonden troep jongens en meisjes: alles schijnt een welkomstgroet. De les, mijne vrienden, is even ernstig en leerzaam, als het verhaal mooi is.

De pianoman was klaar, en toen de speech afgelopen was, viel hij in met:

Heden is het Diës,
Heden is het feest.

Sommige menschen gichelden, anderen kreunden zachtjes. De baas kon geen woord uitbrengen. Hij keek naar den muzikant, maar die was doodkalm, die wist niet, dat er iets niet in orde zou zijn.

Het panorama werd door een ander vervangen, de baas zocht al z'n moed bij elkaar, en begon weer:

Dames en Heeren, het mooie schilderij dat zich nu aan U voordoet, is een van de meest merkwaardige gebeurte-nissen in de Bijbelsche Geschiedenis — de Heiland en zijn discipelen op de Galileesche Zee. Hoe grootsche en indruk-

wekkende gedachten rijzen bij dit onderwerp in ons op! Welk een subliem vertrouwen is ons in deze leering geopenbaard! De Heiland stilt de woeste baren, en loopt gerust op de peillooze diepten!"

In de zaal hoorde men fluisteren: Prachtig! O, hoe mooi! en het orkest deed zich hooren:

Wie gaat met ons mee over zee
Hou je roer recht!

Nu werd er eerlijk gelachen, en luider gekreund, en een paar oude dekens liepen de zaal uit. De baas knarste z'n tanden en dacht profane dingen, maar het onderwerp van z'n verontwaardiging zat nog steeds onschuldig op z'n kruk, zich van geen schuld bewust.

Toen het een beetje stil was geworden, besloot de baas het nog maar eens te probeeren, ofschoon z'n vertrouwen er in weg was. Een nieuw stuk.

Dames en Heeren, dit prachtige schilderij stelt de opstanding van den gestorven Lazarus voor. Het onderwerp is zeldzaam knap behandeld door den artiest, en hij heeft er zulk een lieve, zachte uitdrukking aan weten te geven, dat ik zeer gevoelige menschen heb gezien, die alleen door het zien hiervan tot tranen toe werden bewogen. Let op den half verwarden, half vragenden blik van den ontwakenden Lazarus!

In de verte ziet men de zon ondergaan achter de tempels van Jeruzalem.

Voor iemand z'n meening hierover geuit had, viel de piano in:

Wil je niet opstaan,
Blijf dan maar liggen,
Maar je moet weten
Wat er van komt.

Dit was te veel voor het publiek. Alle achtenswaardige oude menschen stonden op om weg te gaan en de anderen lachten, tot de muren dreunden.

De baas sprong op de piano af en schreeuwde...

Het is prachtig, werkelijk buitengewoon.

Het was een onbekende, die zoo in de rede viel. Wat was prachtig? vroeg ik. Het schip natuurlijk. Wij hieven onze glazen op en dronken ze in stilte leeg.

P. S. Ik hoop, dat men mij het verslag over de Nieuw Amsterdam ten goede houdt; K. zou alles haarfijn uitgelegd hebben, maar hij kan zoo langdradig vertellen, dat alle tijd verlopen was.

(Zeer vrij naar MARK TWAIN).

Intermezzo.

Ingespannen turen veel kollegianten naar het zwarte bord, waarop vaardige vingers witte cijfertjes schrijven en kleurige figuurtjes wrochten.

Eén arm kollegiantje, het voelt den tocht.

Het kijkt naar het raam, het kijkt naar het bord en het schuift naar 't hoekje van de bank, telkens onschuldig oplettend als de eigenaar der vaardige vingers omkijkt.

Nu heeft het de twee trapjes bereikt, die het nog van den beganen grond scheiden.

Nu sluipt het naar het raam, trekt aan het touwtje: 't katrolletje knarst.

Eén der nijveren kijkt op; nog zucht het katrolletje; er kijken er meer op; ook de man aan het bord kijkt.

En nog knarst het katrolletje en nog tocht het . . .

Eerst lacht er één; toen lachten er meer; ook de man bij het bord glimlacht.

Het kollegiantje bloost, maar trekt. Eindelijk glimlacht het verlegen, herneemt het zijn plaats.

„Het touwtje was kapot” vertelde het aan zijn vriendjes.

D.

Vrije Studie.

't Was een kostbare litteraire maaltijd, die Vrije Studie ons opdichtte, maar de kok die het menu samenstelde, was er geen goede. Hij hield van krachtige spijzen en sterke likeuren, met geprononceerden smaak en geur, maar liet ze vlak na elkaar opdienen en verminderde daardoor zeer het genot dat wij er van hadden. Op de schildpadsoep volgde chartreuse en daarna kregen we koffiejs. Ik hoop maar dat ik mijn maag niet heb bedorven.

Maar, om deze metafoor te laten varen — de voor-

dracht en van Mej. Belder en van den heer Verkade was goed. Deze beide kunstenaars hebben hun stem — de heer Verkade ook, maar in mindere mate, zijn gebaren — bestudeerd en geoefend, zooals een piano-virtuoos de techniek van het pianospel beoefent: zoolang werd elke moeilijke passage herhaald, tot het gewenschte effect werd bereikt; schijnbaar zonder moeite kunnen ze nu allerlei nuances van uitdrukking in hun stem leggen.

Zeer volkomen van uitvoering was „The Raven” van Edgar Allan Poe, dat door Mej. Belder voorgedragen en onder een ademlooze stilte aangehoord werd. Nog hoor ik die buigzame, vloeiende vrouwenstem, weenend en smeekend waar de vragen gericht worden tot de raaf, die het noodlot voorstelt; heel fijn uitstervend bij het luisteren aan de deur waar zoeven geklopt is, maar nu niets meer te zien is; dan plotseling verlevendigend waar het raam geopend wordt op den wind en den nacht, en de raaf komt binnenstappen; en eindelijk gebroken en vol ongestorte tranen bij het sombere laatste couplet, hetwelk vertelt dat de raaf nog steeds op het beeld van Pallas zit.

Met een tusschenpooze van één à anderhalve minuut volgde hierop de voordracht door den heer Verkade van de gevangenis-ballade van Oscar Wilde. 't Was mij hinderlijk dit verhaal van de werkelijk door een mensch ondervonden, afgrijselijke ellende hier opgedischt te krijgen bij wijze van litteraire lekkernij, ten gerieve van een publiek van goed-gevoede en goedgekleede menschen.

't Moet erkend worden dat de voordracht hiervan technisch goed en ernstig was.

Als voorbeeld van de wonderlijke volgorde releveer ik, dat hier op volgde: „Automne” van Verlaine. Daar men nog te zeer onder den indruk van het geheel ander-soortig vorig nummer was, zal het wel door weinigen voldoende geapprecieerd zijn.

Ook de voordracht van de meeste andere nummers was verdienstelijk. Vooral de gedichten van Heine en Ludwig Thonca troffen mij; stem en gebaren van den heer Verkade waren zeer expressief.

De beide door den voordrager gemaakte metrische vertalingen van het „Voorspel op het toneel” uit Goethe's Faust, en van de gevangenis-ballade waren zonder questie knap werk.

Over 't geheel was deze „voordrachten-avond” een goede. 't Ware te wenschen dat dit het gemiddeld peil der Vrije-Studie-avonden was.

K.

Elektrische Traktie.

„LEEGHWATER.”

De heer Julius bleek te zijn iemand, die, naast een buitengewone gemakkelijkheid van zich uitdrukken, beschikt over een zekere dosis geestigheid, dewelke zich echter niet had moeten manifesteren in eenige min of meer ironische gezegden, die als verkapte hatelijkheidjes aan het adres der T. H. S. zouden zijn op te vatten.

Hij lijkt mij iemand, die zich liever man van de praktijk laat noemen, en die slechts noode inziët, dat het vraagstuk der Elektrische Traktie niet geheel zonder theoretische kennis kan worden opgelost.

Reden dit te releveeren vind ik in het feit, dat hij zoo nu en dan heele reeksen formules opschreef, om ze dan een oogenblik later toch weer met een air van zich er boven verheven voelen van zich te werpen.

Het was alsof hij zeggen wilde: Jullie hier in Delft vindt het alleen mooi, als er wat formules bij te pas komen, maar denkt nu niet dat ik er waarde aan hecht; mijn ondervinding heeft mij wel wijzer gemaakt.

Het is niet mijn doel om alles wat hij vertelde weer te geven. Hen, die zulks van mij denken, moet ik teleurstellen en verwijzen naar het volgend jaarboekje.

Ik wil alleen hier en daar iets aanstippen.

De heer Julius gaf eerst een overzicht van de verschillende in gebruik zijnde systemen en meer in 't bijzonder behandelde hij het Diatta-systeem, dat in Parijs oorspronkelijk veelvuldig werd toegepast, maar nu langzamerhand vervangen wordt door het systeem van de toekomst, den bovengrondschen stroomtoevoer met afvoer door de rails.

Naar aanleiding van gemeld Diatta-stelsel stelde hij hiervan in 't licht de verschillende toepassingen op wel is waar maatschappelijke vraagstukken, maar toch niet hoofdzakelijk op traktiegebied. Zoo beschreef hij er van de werking op paarden, die meer speciaal den vilder dan wel den koetsier

veel waard zijn. Jammer, voegde hij er aan toe, dat de verbeteringen, die het stelsel in den loop der jaren onderging, zijn werkzaamheid op dit gebied tot een zeer onvoldoende terugbrachten, en tegenwoordig van het systeem slechts nog gevergd kan worden het voortbewegen der motorwagens.

Hij vergeleek de uitbreiding der elektrische traktie van Europa met die in Amerika, o.a. door te noemen het cijfer van 150,000 P.K., dat door New-York alleen voor traktie wordt besteed, en het getal van 65,000 P.K., dat Parijs zoowel van elektrisch licht als van elektrische drijfkracht voor verkeersmiddelen voorziet.

Verder laakte hij de houding van vele gemeentebesturen, die uit „onbelangrijke oogpunten van aesthetica”, bovengrondschen stroomtoevoer verboden, wat meestal tengevolge had een onevenredige toename van aanleg- en bedrijfskosten.

Ten slotte wil ik nog vermelden, dat spreker, voor hij ons ging inwijden in vele grafieken van één- en meerphasige motoren, met een enkel woord de aandacht vestigde op een geheel nieuw principe, op 't gebied der elektrische traktie, dat weliswaar bijzonder mooi is, maar zich tevens door ontzaglijke kosten van aanleg onderscheidt.

't Is het patent van een Belgische fabriek, die proefnemingen nam, maar tot nog toe niet het geluk heeft gehad haar systeem ook maar ergens te zien toepassen.

Tusschen de rails van de baan bevinden zich over de geheele lengte de windingen van een solenoïde, waardoor een stroom wordt gevoerd. De baan vormt den stator van den elektromotor, waarvan de wagen den rotor zal bevatten.

Het mooie van dit systeem bestaat daarin, dat een kontakt tusschen wagen en geleiding vervalt en daarmee tevens alle gevaren, die elk tot nog toe gevolgd stelsel aankleven.

E. D.

Antwoord aan den auteur van „Over Oorlogskansen”.

Uit Uw stuk, getiteld „Over Oorlogskansen” maak ik deels op, eene critiek tegen mijne bespreking van Seesterns 1906, deels een koffieleuterpraatje over internationale verhoudingen, dat wel erg geleerd klinkt, vooral met die cijfers, maar toch feitelijk niets om 't lijf heeft en verbaasd veel lijkt op een heel beknopt uittreksel van een dictaat economie. Ik behoef daarop dan ook niet in te gaan en zal me voorloopig bepalen tot 't beantwoorden van Uwe minder hoffelijke regels voor de drie sterretjes, al stel ik me voor, U later eenige conjuncturen aan de hand te doen, die m.i. Uw artikel eenigszins zullen verbeteren.

U vindt 't gek, nee maar zag „idiot”, dat de oorlog wordt voorgesteld als te zijn uitgebarsten door een onbeduidend voorval te Apia. Ja, krankzinnig zoo'n oorlog van 1870, tusschen Frankrijk en Duitschland, puur een gevolg van eene onbenullige opvolgingskwesie in Spanje. Verduiveld gek, dat 't in de lucht springen der Maine den Spaansch-Amerikaanschen oorlog deed ontbranden”. Dat zijn ook onbeduidende voorvallen, waarde heer M. K., en toch, als U de kranten van dien tijd naleest, zult U zien, dat 't waar is. „Frappant”!

De aanleiding moet altijd gezocht worden en eene kleinigheid is spoedig gevonden.

U mag ook niet vergeten dat Seesterns „1906” is geschreven voor menschen, die iets verder kijken dan hunne neus lang is, voor menschen, die een roman niet opvatten als een leerboek der geschiedenis in zooveel deelen, voor ontwikkelden, die eenig begrip hebben van de wereldverhoudingen. Dit wat 't gedeelte betreft over de „oorlogszuchtige stemming, die op een mooien dag van den hemel kwam aanwaaien”.

De onderstelling, dat de Deutsche Keizer de auteur zou zijn, vindt U meer dan zot, ergo: de Amsterdamsche boekbespreker, die zoo iets onder Uwe oogen dorst leggen, is nog iets erger dan meer dan zot. Dank U. Och, ik lees volgens U te veel romannetjes (dat is niet waar, mijnheer M. K., 't zijn dikwijls vanze realiteitsspele) en te weinig kranten. Maar heusch waar, een heel enkelen keer waag ik 't wel eens er een oogje in te slaan. Eens, toen ik zat onder 't genot van een kopje thee — 't was 't eind van de maand — las ik, dat de Keizer al zijne krachten inspande om de vloot te versterken; een anderen keer — toen dronk ik punch, want 't was midden in de maand — las ik dat Wilhelm in de Rijksdagzaal tabellen had laten ophangen van de sterkte der Engelsche en Deutsche vloot, om den

leden steeds voor oogen te houden, dat 't landsbelang vlootuitbreiding eischt en ik zag nog veel meer. Waar „1906” telkens en telkens weer op 't zelfde vloot-aanbeeld hamert, vond ik voor mij de onderstelling, dat Wilhelm 't geschreven had, verre van „meer dan zot”, ik vond 't zelfs eene onderstelling, die alleen in een verstandig hoofd, vooral niet in een bekrompen doofpot, kon opkomen.

Amsterdam.

A. C. J.

(Wordt vervolgd.)

Aan de Candidaten voor het Propaedeutisch Examen.

Waar ik meer in het bijzonder op mij heb genomen de zorg voor de belangen van de candidaten voor het propaedeutisch examen, ter verkrijging van het diploma van civiel-, werktuigkundig-, scheepsbouwkundig-, electrotechnisch- en mijnen-ingenieur en mij gebleken is, dat men over het algemeen niet goed heeft begrepen, wat er gedaan moet worden in verband met de door den Rector-Magnificus op 7 Maart gepubliceerde „Inlichtingen betreffende Examens”, daar lijkt het mij goed, dit even nader toe te lichten.

Deze inlichtingen toch zijn o.a. van belang voor de bezitters van het getuigschrift B (volgens art. 64 der Wet van 2 Mei 1863), welke propaedeutisch examen wenschen te doen voor civiel-, scheepsbouwkundig- en mijnen-ingenieur en vrijgesteld willen worden van het onderzoek in de wis- en natuurkunde.

Het verzoek om deze vrijstelling moet gedaan worden bij den Minister van Binnenlandsche Zaken, op gezegeld papier (f 0,22⁵), met overlegging van het getuigschrift B, dat afgehaald kan worden aan de T. H. S.

Een model verzoekschrift voor vrijstelling bij het propaedeutisch examen civiel-ingenieur laat ik hier volgen.

DELFT, Maart. 19 .

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen, Naam en Voornamen (voluit), wonende te , straat No. , dat hij op grond van bijgaand getuigschrift wegens voldoende afgelegd examen B volgens art. 64 der Wet regelende het Middelbaar Onderwijs, Uwe Excellentie eerbiedig verzoekt, hem bij het eerstvolgend propaedeutisch examen ter verkrijging van het diploma van civiel-ingenieur, volgens art. 8 van het Kon. Besluit van den 4^{en} Juli 1905, wel vrijstelling te willen verleen van het onderzoek in de *wiskunde* en de *natuurkunde*, vakken genoemd onder a en b in vermeld artikel.

't Welk doende,
Handtekening.

Aan Zijne Excellentie den Minister
van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage.

Verzoek- en getuigschrift moeten voor 1 April ingezonden worden bij den Voorzitter van de Afdeeling der Algemeene Wetenschappen, welk adres *slechts* op het *couvert* worde vermeld.

Voor vrijstellingen bij de prop. examens voor scheepsbouwkundig-ingenieur (B art. 63) en mijnen-ingenieur (B art. 65) heeft men art. 8 slechts te vervangen resp. door art. 11 en art. 14, terwijl hiermede bovendien de te volgen weg voor andere categorieën is aangegeven, waartoe een kleine wijziging van artikelen en vakken noodig is.

Uit de antwoorden op de door de Centrale Commissie gestelde vragen is mij gebleken dat er twijfel bestaat over de vraag of de bezitter van 't getuigschrift B, volgens art. 64, die zich aan het onderzoek voor 't propaedeutisch examen scheepsbouwkundig ingenieur wenscht te onderwerpen, op grond van dit met gunstig gevolg afgelegd examen B tevens vrijstelling kan krijgen van het onderzoek in de werktuigbouwkunde, mechanische technologie, handteekenen en techn. teekenen, welke vraag ontkennend moet beantwoord worden, op grond van art. 7 van het Kon. Besl. van den 1sten Juli, waar staat: „Zij die voor 6 Juli 1905 het in artikel 60 der Wet van 2 Mei 1863 (Staatsblad No. 50) vermeld examen of een of meer der in de artikelen 61, 62, 63, 64 en 65 vermelde examens B en C met *gunstig* gevolg geheel of gedeeltelijk hebben afgelegd en zich aan een examen aan de T. H. S. wenschen te onderwerpen, kunnen op voorstel van de afdeeling, die het nieuwe examen afneemt, door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken worden vrijgesteld

van die vakken, waarin zij reeds op een der voorafgaande examens in gelijke of hoogere mate dan voor het af te leggen examen wordt gevorderd, *bewijzen van bekwaamheid* hebben gegeven". (N.B. Op grond van met gunstig gevolg afgelegd examen B kan men vrijstelling vragen voor de wis- en natuurkunde, ook al heeft men voor een dezer groepen een onvoldoend cijfer behaald.)

Men ziet hieruit tevens, dat geen *officieele vrijstellingen door den Minister* worden verleend op grond van bewijzen van bekwaamheid (vermelding van behaalde cijfers) aan den dag gelegd, bij vroegere *zonder* gunstig gevolg afgelegde examens, dat slechts de bezitters van officieele, door Voorzitter en Secretaris van de Examen-Commissie ondertekende stukken, in aanmerking komen voor *Ministerieele vrijstellingen*.

De bezitters van C₀ werktuigk. ing. zouden kunnen trachten voor het propaedeutisch examen scheepsbouwkundig ing. vrijstelling te verkrijgen in werktuigbouwk. en handteekenen, hoewel de Minister zich hierover nog niet heeft uitgelaten.

Wat betreft de nadere regeling van de examens zij hier vermeld, dat belangrijke mededeelingen hieromtrent in de volgende week gepubliceerd zullen worden, waarbij tevens de noodige inlichtingen verstrekt zullen worden aangaande de wijze van aangifte en storting der gelden.

W. C. KORTHALS ALTES.

CANDIDAATS-EXAMEN.

Behoudens de aanbrenging van enkele wijzigingen, stelle men het verzoekschrift aan den Minister om vrijstelling in enkele vakken bij het examen, op dezelfde wijze als dat van het prop.-ex. Men sture de stukken dan echter in bij den Voorzitter der Afdeeling die het examen afneemt.

Voor vrijstelling komen in aanmerking:

1°. De bezitter van B art. 61, bij het candidaats-examen

civiel-ingenieur (volgens art. 8) in het vak *i*. De kennis en het onderzoek van bouwstoffen.

2°. De bezitter van B art. 62, bij het cand.-ex. *bouwkundig ingenieur* (volgens art. 9) in de vakken:
a. de zuivere en toegepaste wiskunde;
i. de kennis en het onderzoek van bouwstoffen;
j. het handteekenen.

3°. De bezitter van B art. 63, bij het cand.-ex. *scheepsbouwkundig ingenieur* (volgens art. 11) in het vak *f*. De kennis en het onderzoek van bouwstoffen.

4°. De bezitter van C art. 64, bij het cand.-ex. *electrotechnisch ingenieur* (volgens art. 12) in de vakken:
a. de theoretische en toegepaste mechanica;
b. de werktuigbouwkunde;
d. de kennis en het onderzoek van bouwstoffen;
e. het administratief recht.

W. C. KORTHALS ALTES.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

DELFT.

PRACTISCHE STUDIE.

Excursie naar Baarle—Nassau op Vrijdag 6 April.

CORRESPONDENTIE.

Aan A. C. J. — Amsterdam.

Uw stuk blijft liggen wegens zeer grooten toevloed van copie.

Aan D. J. — Amsterdam.

Uw stuk werd wegens plaatsgebrek nog niet opgenomen.

EGLISE WALLONNE.

Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

Propaganda-avond

VOOR HET

ALGEMEEN NEDERL. VERBOND,

op Donderdag 29 Maart,

des avonds te 8 uur,

in de groote zaal van de Societeit „Eensgezindheid”.

SPREKERS:

Dr. H. J. KIEWIET DE JONGE,

Onder-Voorzitter v/h A.N.V., van Dordrecht.

EMIEL HULLEBROECK, Componist.

JAN DE VOS, Kunstschilder,
beiden van Gent.

*De Voorloopige Commissie tot oprichting
van een afd. Delft van het A.N.V.*

M. ARMAND DUTERTRE,

1er Sujet du Théâtre National de l'Odéon (Paris)
donnera au STADS DOELEN

Un Récital de Poésie française

MARDI le 27 MARS 1906, à 8 h. du soir.

Prix des places: 60 cents; réservées: 1 florin.
Billets à l'avance chez M. COUVÉE, libraire.

TER OVERNAME AANGEBODEN:

de huur eener Kamer

van af 1 April tot 1 September.

Adres OUDE DELFT 42.

F. PLANTEMA, W. I., Markt 7,

repeteert Mechanische Technologie,
Toegepaste Mechanica, Natuurkunde.

W. C. J. DE GRAAFF, W. I.,

Delft, Voorstraat 87B,

REPETEERT IN:

Gas- en Petroleum-motoren enz.
Mechanische Technologie. Stoomschuiven, enz.
Regulateurs, Indicateurs, enz.
Centrifugaalpompen. Werktuigbouw.

VRAAGT UWEN LEVERANCIER
„Stelio” Cigarettes.

Foto-Artikelen-magazijn

ADR. VAN OOSTEN,

Turfmarkt 65.

Delft.

Salon de Rafrachissements,

Patissier, C. DIJKMAN, Cuisinier,

KOLK 9, DELFT. TELEPH. No. 10.

Specialité de Chocolat au lait suisse.

BONBONS, HAAGSCHE HOPJES, etc.

Passage-Bureau

J. DE KUYSER & ZONEN,

Oude Delft 229 en 231.

Stv. Mij „Rotterdamsche Lloyd”,
via Rotterdam-Marseille.

Stv. Mij „Nederland”,
via Amsterdam-Genua.

Alle informatiën zoowel voor passagiers als voor verzending van goederen kosteloos verkrijgbaar.